

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν από τον εκπρόσωπο κάθε χώρας τα σημαντικότερα σημεία δράσης κάθε ένωσης για τη χρονιά που πέρασε. Στην ενημέρωση που έγινε από την ελληνική πλευρά, αναφερθήκαμε στην ολοκλήρωση της έκδοσης της μετάφρασης του εγχειριδίου Αρχαιονομίας αλλά και στην εντατικοποίηση των προσπαθειών μας για τη δημιουργία Επιτροπής Αθλητικών και Ολυμπιακών Αρχείων στα πλαίσια του Δ.Σ.Α.

Με την αποχώρηση της Yvonne Bos-Rops, νέα Πρόεδρος αναδείχθηκε η Margaret Turner, η οποία μέχρι πρότινος κατείχε τη θέση της Γενικής Γραμματέως.

Η ελληνική συμμετοχή

Η ελληνική παρουσία ήταν η μεγαλύτερη σε αριθμό και η περισσότερο αντιπροσωπευτική που έχει υπάρξει έως σήμερα σε Διεθνές Συνέδριο Αρχείων. Εκτός από την υπογράφουσα (εκπρόσωπος της Ε.Α.Ε.), συμμετείχαν οι: Στέλλα Φωτοπούλου (εκπρόσωπος των Γ.Α.Κ.), Γεράσιμος Νοταράς, Τούλα Καφίρη, Νίκος Παντελάκης και Ζήσιμος Συνοδινός (Ιστορικό Αρχείο Ε.Τ.Ε.), Χριστίνα Βάρδα (Ε.Λ.Ι.Α.), Μαριάννα Κολυβά (Τμήμα Αρχαιονομίας-Ιόνιο Πανεπιστήμιο), Βαλεντίνη Τσελίκα και Μαρία Δημητριάδου (Αρχείο Μουσείου Μπενάκη), Αλίκη Νικηφόρου (Γ.Α.Κ.-Αρχεία Ν. Κέρκυρας), Βάσω Ψιμούλη (Γ.Α.Κ.-Κ.Υ.), Γ. Πολυδωράκης (Ιστορικό Αρχείο Υπ. Εξωτερικών), Δημήτρης Φραγκιαδάκης (εκπρόσωπος του υπό ίδρυση Αρχείου Κωνσταντίνου Μητσotάκη), Ανδρέας Μπάγιας (ΤΕΙ Αρχαιονομίας-Βιβλιοθηκονομίας, Αθήνα, μέλος Δ.Σ. Ε.Α.Ε.), Αλέξης Κράους (Αντιπρόεδρος Ε.Α.Ε.), Νίκος Καραπιδάκης, Χρύσα Μπάγια.

Παράλληλες εκδηλώσεις

Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του συνεδριακού κέντρου φιλοξενούνταν εκδόσεις και μικρές εκθέσεις αρχαικού υλικού από τριανταπέντε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ιδρύματα. Αξιοποιώντας κανείς τον ελεύθερο χρόνο του, μπορούσε να έχει πλήρη και άμεση ενημέρωση πάνω στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και στις εφαρμογές της αλλά και τη διεθνή βιβλιογραφία.

Εντυπωσιακή ήταν η έκθεση αρχαικού υλικού που οργανώθηκε από τα Εθνικά Αρχεία της Ισπανίας. Τα εκθέματα, άρτια παρουσιασμένα, χρονολογούνταν από τον 12ο αιώνα (κυρίως χάρτες, διεθνείς συνθήκες και διακρατικές εμπορικές συμφωνίες) και κατέληγαν στο κείμενο της Συνθήκης του Μάαστριχτ (1992). Η έκθεση συνοδεύταν από πολυτελή κατάλογο των εκθεμάτων και CD-ROM.

Η μακροχρόνια και σοβαρή προετοιμασία εξασφάλισαν επιστημονική αλλά και οργανωτική επιτυχία του συνεδρίου. Με τη νέα χιλιετία, το Διεθνές Συνέδριο των Αρχείων στη Σεβίλλη, όρισε το πλαίσιο της προβληματικής και των αρχαικών στρατηγικών που θα κυριαρχήσουν τις επόμενες δεκαετίες.

Αμαλία Παππά

ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ - ΣΕΒΙΛΛΗ Η πρόταση της Ε.Α.Ε. δεκτή από το Δ.Σ.Α.

Είναι γνωστές οι προσπάθειες και οι πρωτοβουλίες των Ελλήνων αρχαιονόμων πριν και ιδίως μετά την ίδρυση της Ε.Α.Ε., δηλαδή εδώ και 12 χρόνια, στον τομέα των Αθλητικών και Ολυμπιακών Αρχείων. Καμιά ανάγκη λοιπόν να επαναλάβουμε όλα όσα τα *Αρχαιακά Νέα* έχουν γνωστοποιήσει τα τελευταία χρόνια.

Πάντως η σταθερή στήριξη των προέδρων της Εταιρείας, όπως ο Ν. Παντελάκης και ο Ζήσιμος Συνοδινός μας έδωσε κουράγιο στις κρίσιμες περιόδους. Τίποτε όμως δε θα είχε ξεκινήσει χωρίς την αρχική πλαισίωση που προσέφερε στο σχέδιο αυτό ο Ν. Καραπιδάκης, τότε διευθυντής Γ.Α.Κ. και αντιπρόεδρος της Ε.Α.Ε.

Στο Συνέδριο Δ.Σ.Α. της Σεβίλλης ένα σημαντικό βήμα, μια σπουδαία επιτυχία της Ε.Α.Ε., ήρθε να επιστεγάσει αυτή την επίμονη και μακρά πορεία.

Πράγματι, η συνεργασία και οι συνδυασμένες ενέργειες της προέδρου Αμ. Παππά με τον υπογράφοντα επί τόπου, έφεραν το αποτέλεσμα που η Ε.Α.Ε. επιζητήσε με μαραθώνιο πείσμα. Όταν φθάσαμε λοιπόν στο Συνέδριο ζητήσαμε αμέσως να έρθουμε σε επαφή με το νέο γραμματέα του Δ.Σ.Α., J. Van Albada. Η κίνηση αυτή είχε σκοπό την παρουσίαση της Ε.Α.Ε. σ' ένα νέο και κύριο πρόσωπο της διεύθυνσης του Δ.Σ.Α. με συγκεκριμένο στόχο την απόσπαση επιτέλους απάντησης στη σχετική με τα Αλληλοβοηθητικά Αρχεία επιστολή της Ε.Α.Ε. Τονίζουμε ότι το Δ.Σ.Α. είχε ζητήσει από την Εταιρεία να παραδώσει νέα πρόταση για τον τομέα αυτό. Η Εταιρεία δήλωσε τότε γραπτά το ενδιαφέρον της, αλλά δεν είχε λάβει απάντηση μέχρι το συνέδριο της Σεβίλλης.

Με την ευκαιρία αυτή, έπρεπε επίσης να συζητήσουμε και να προβλέψουμε τη νέα κατάσταση στη διεύθυνση του Δ.Σ.Α., όχι μόνο λόγω της ανάληψης ευθυνών του J. Van Albada, αλλά και της αλλαγής του προέδρου. Όπως είναι γνωστό, η τέλεση του Δ.Σ.Α. στην Ισπανία συνδυάστηκε με την ανάληψη της προεδρίας από τη διευθύντρια των Ισπανικών Αρχείων, Elisabet Dos Santos.

Ο νέος γραμματέας μας εξήγησε ότι έχει εκδηλωθεί έντονο ενδιαφέρον ακριβώς από τα κρατικά ισπανικά αρχεία για τον τομέα των Ολυμπιακών και Αθλητικών αρχείων. Μάλιστα μας εξήγησε ότι η υπουργός Πολιτισμού της Ισπανίας, που χαιρέτησε το Συνέδριο μετά το Βασιλέα Χουάν Κάρλος, έχει στην ευθύνη της τον Αρχαιακό και τον Αθλητικό τομέα. Ας θυμίσουμε επίσης ότι η Ισπανία έχει πραγματοποιήσει την τελευταία δεκαπενταετία μια διοικητική επανάσταση στις κρατικές της υπηρεσίες. Τα Αρχεία της Ισπανίας έχουν, μάλιστα, γίνει αντικείμενο ενός πρωτοποριακού προγράμματος αναδιοργάνωσης που τα έχει φέρει στην πρώτη γραμμή σε διεθνές επίπεδο. Αυτή την πραγματικότητα τη διαπιστώσαμε και εμείς στη διάρκεια του συνεδρίου.

Έτσι, ο J. Van Albada, μας εξήγησε ότι μέσα στην αναδιοργάνωση των επιτροπών του Δ.Σ.Α. μπορούσε να γίνει ένας τεμαχισμός του προγράμματος Αθλητικών και Ολυμπιακών Αρχείων και οι Ισπανοί να αναλάβουν για παράδειγμα το τμήμα των Αρχείων του Ιππισμού όπου δια-

θέτουν πολύ ισχυρή Ομοσπονδία. Η Ισπανική καταγωγή του Χ. Α. Σάμαρανκ, προέδρου της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, ήταν ένα επιπλέον επιχειρήμα.

Με τα παραπάνω δεδομένα συντάξαμε αμέσως την επιστολή που παραθέτουμε προς το Δ.Σ.Α.

Ελληνική Αρχαική Εταιρεία

Προς: τη Διεύθυνση του Δ.Σ.Α.

Πρόεδρος:

Γεν. Γραμματέα:

Σεβίλλη 23/9/2000

14ο Συνέδριο Αρχείων

Στη συνέχεια των επαφών και συζητήσεων που πραγματοποίησε και καθιέρωσε η Ε.Α.Ε. και ειδικά μετά την τελευταία επαφή με το Γραμματέα του Δ.Σ.Α. J. Van Albada, σας υποβάλλουμε τα κάτωθι έγγραφα, σχετικά με την προβολή της πρωτοβουλίας μας για τη δημιουργία Τμήματος Ολυμπιακών και Αθλητικών Αρχείων στα πλαίσια του Δ.Σ.Α. Στη σημερινή της φάση η πρωτοβουλία αυτή είναι δυνατόν να συνδυασθεί με τη τέλεση της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, που θα διοργανωθεί στο διάστημα το οποίο προηγείται των Ο.Α του 2004.

Είναι σαφές ότι η προοπτική των Ο.Α. του 2004, όπως και οι ενέργειες της Ε.Α.Ε., καθιστούν τις καλύτερες προϋποθέσεις για την επιτυχία του τελικού στόχου αυτού του προγράμματος, δηλαδή του ανοίγματος του Δ.Σ.Α. στον κόσμο των Ολυμπιακών και Αθλητικών Αρχείων με κοινό αμείψιμο συμφέρον και σε μια σφαιρική οπτική. Τόσο ο πρόεδρος Wallot όσο και ο Ch. Kesckemeti είχαν εκφραστεί με ενθουσιασμό για το παραπάνω θέμα σε πολλές περιπτώσεις, κυριότερη εκ των οποίων ήταν η Γ.Σ. του Δ.Σ.Α. στο Πεκίνο. Τα Κρατικά Αρχεία της Κίνας είχαν προσφέρει σημαντική στήριξη στην έκθεση Ολυμπιακών Αρχείων που διοργανώσαμε τότε στο Πεκίνο.

Είναι βέβαιο ότι οι δραστηριότητές μας μέσα στα πλαίσια του Δ.Σ.Α. έφεραν την ωρίμανση των αντιλήψεων και προκάλεσαν το έντονο ενδιαφέρον των αρχειονόμων και στη συνέχεια των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων.

Πράγματι η Εταιρεία μας έχει εκμεταλλευθεί όλες τις ευκαιρίες που προσέφερε το Δ.Σ.Α. για να περάσει το μήνυμα κατά τη διάρκεια των CITRA SPA και διεθνών Συνεδρίων, όπως επίσης και με την αποστολή σχετικών ερωτηματολογίων στους αρχειονόμους και τα αρχεία-μέλη του Δ.Σ.Α. Πρόκειται για μια διαδικασία μεγάλης εμβέλειας προς τις Αθλητικές και Ολυμπιακές Οργανώσεις αλλά και προς τα Υπουργεία, που μέχρι σήμερα κινήσαμε μόνο με δικά μας μέσα.

Σας πληροφορούμε ότι παράλληλα, ο συνεργάτης μας κος Γ. Δολιανίτης, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Ολυμπιακού και Αθλητικού Φιλοτελισμού και Αρχείων, βρίσκεται αυτή την ώρα στο Σίδνεϋ, όπου έχει διοργανώσει έκθεση γραμματοσήμων και αρχαικών εγγράφων για την Αναβίωση στο πλαίσιο των πολιτιστικών εκδηλώσεων των Ο.Α.

Οι δραστηριότητες του κου Δολιανίτη, ο οποίος είναι μια προσωπικότητα αναγνωρισμένη μέσα στον Ολυμπιακό χώρο, έχουν την κάλυψη του προέδρου της ΔΟΕ Χ.Α. Σάμαρανκ (βλ. έγγραφο). Είναι δε σαφές ότι αυτές οι δραστηριότητες αποτελούν το πρελούδιο της επιτυχίας του προγράμματός μας στον Ολυμπιακό χώρο.

Επομένως, παρακαλούμε το Δ.Σ.Α. με την ευκαιρία της νέας προεδρίας στο πρόσωπο της κας E. Dos Santos, διευθύντριας των Ισπανικών Αρχείων, προεδρία που ανοίγει την αποφασιστική περίοδο μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος, να εκφράσει γραπτώς την αναγνώρισή των μέχρι τώρα δραστηριοτήτων μας όπως και την υποστήριξη της για τη συνέχιση και την πραγμάτωση των εκδηλώσεων που είναι πιθανόν να λάβουν χώρα στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Ελβετία και αλλού. Μια σχετική συγκεκριμένη αναφορά στη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης του Δ.Σ.Α. θα ήταν επίσης πολύ χρήσιμη.

Αυτό θα μας δώσει επιπλέον επιχειρήματα για την εξακολούθηση των επαφών μας με την ελληνική πλευρά, την Οργανωτική Επιτροπή των Ο.Α, Αθήνα 2004 και ιδίως με τον υπουργό κο Θ. Πάγκαλο πρώην υπουργό Εξωτερικών, ο οποίος θα παρουσιάσει το πρόγραμμα της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας στις 15 Νοεμβρίου αυτού του χρόνου.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

A. Παππά

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

A. Κράους

Συνημμένα

1. Τελευταία πρόταση της Ε.Α.Ε. για την ίδρυση του τμήματος
2. Έγγραφο Χ.Α. Σάμαρανκ για την έκθεση Δολιανίτη
3. Επιστολή της Ε.Α.Ε. προς τον Υπουργό Πολιτισμού
4. Αναφορά στην πρωτοβουλία μας Γεν. Συνέλευση, Δ.Σ.Α., Πεκίνο 1996

Η παραπάνω επιστολή κατατέθηκε επιτόπου έκτακτα στη Γραμματεία της Γενικής Συνέλευσης του Δ.Σ.Α. και έγινε δεκτή με θερμότητα σχόλια.

Στη συνέχεια ο Γραμματέας του Δ.Σ.Α. J. Van Albada δήλωσε στην πρόεδρό μας κα Α. Παππά ότι το Δ.Σ.Α. αποδέχεται το σύνολο της ελληνικής πρότασης που περιέχει η επιστολή μας, γεγονός το οποίο η πρόεδρος δικαιούται να ανακοινώσει ήδη προς την Εταιρεία. Τη διαβεβαίωσε δε ότι σύντομα η Ε.Α.Ε. θα ελάμβανε και σε γραπτή μορφή τη σχετική απόφαση του Δ.Σ.Α. μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών εργασιών της διεύθυνσης του Δ.Σ.Α. τις επόμενες ημέρες.

Στην επιστροφή μας από τη Σεβίλλη ενημερώσαμε το Δ.Σ. της Εταιρείας όπως και τον κ. Γ. Δολιανίτη, του οποίου τη συνεργασία έχουμε εξασφαλίσει πλήρως. Η ενημέρωση συμπληρώθηκε από πρόταση του υπογράφοντα για την κινητοποίηση όλου του επιστημονικού δυναμικού της Ε.Α.Ε. και ιδίως του καθηγητή Ν. Καραπιδάκη, αλλά και άλλων ειδικευμένων στελεχών, με σκοπό την επίτευξη του στόχου μας.

Οι αλλαγές στο ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού και τη διεύθυνση της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας μας έχουν θέσει σε κατάσταση αναμονής παρόμοια με εκείνη που αφορά τη γραπτή απάντηση του Δ.Σ.Α. Η Ε.Α.Ε. εν τω μεταξύ, με πρωτοβουλία της Προέδρου μας, πραγματοποίησε συνάντηση με την Ειδική Γραμματέα του Υπ. Παιδείας, κα Μάνεση, προκαλώντας το έντονο ενδιαφέρον της τόσο για τις δραστηριότητές της Ε.Α.Ε. όσο και για το συγκεκριμένο τομέα των Ολυμπιακών και Αθλητικών αρχείων. Επίσης μια νέα επιστολή της Ε.Α.Ε. απεστάλη προς τον κο Β. Βενιζέλο σημερινό Υπουργό Πολιτισμού.

Προσθέτουμε πάντως ότι μια σχετική επιστολή του διευθυντή των Γαλλικών Κρατικών Αρχείων, του Ph. Belaval (βλ. κείμενο γαλλικά), μας διαβεβαιώνει ότι το ενδιαφέρον της διεθνούς αρχειακής κοινότητας για την πρότασή μας παραμένει έντονο. Η πρόθεση πάντως της Ε.Α.Ε. είναι να προχωρήσει σε μια πρώτη περιορισμένη συνάντηση εργασίας των αρχειονόμων του Ολυμπιακού και Αθλητικού Τομέα στην Αθήνα στο επόμενο τρίμηνο διάστημα. Η συνεργασία της *Ελληνικής Εταιρείας Ολυμπιακού Φιλοτελισμού και Αρχείων* μας προσφέρει επίσης τη δυνατότητα για μια μεγαλύτερη εκδήλωση το φθινόπωρο, εκδήλωση που θα μπορούσε να συνδυάσει το διεθνή χώρο, την Αθήνα και την ελληνική επαρχία.

Προσθέτουμε δε ότι σύμφωνα με τη γνώμη του παλιού μας φίλου Ch. Kecksemeti, η πρότασή μας πρέπει να στηριχθεί στη συνεργασία των εταιρειών των αρχειονόμων μερικών μεγάλων κρατών.

A. Κράους

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΡΧΕΙΩΝ: ΣΥΝΟΜΙΑΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Στο διάστημα από 21 έως 26 Σεπτεμβρίου 2000 είχα την ευκαιρία να εκπροσωπήσω την Υπηρεσία Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών στο 14ο Διεθνές Συνέδριο Αρχείων, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Σεβίλλη της Ισπανίας με συμμετοχή περισσότερων από 2000 συνέδρων που προσήλθαν από όλα τα μέρη του κόσμου. Φέτος, το βασικό θέμα της συνάντησης αυτής ήταν «*Τα Αρχεία της Νέας Χιλιετίας μέσα στην Κοινωνία της Πληροφορίας*».

Οργάνωση του Συνεδρίου

Σε τεχνικό επίπεδο ήταν όλα οργανωμένα στην εντέλεια. Πέρα από τις διευκολύνσεις που παρείχαν οι διοργανωτές σε ό,τι αφορά την παρακολούθηση του συνεδρίου (αυτόματη μετάφραση σε τέσσερις γλώσσες, μετακινήσεις από και προς τα ξενοδοχεία, γεύμα κάθε μεσημέρι κλπ), το πρόγραμμα περιελάμβανε ρεσιτάλ εκκλησιαστικού οργάνου στον Καθεδρικό Ναό της Σεβίλλης, πλήρη ξενάγηση στην πόλη, καθώς και επίσημο αποχαιρετιστήριο δείπνο στην κεντρική πλατεία (Plaza de España). Εντύπωση προκάλεσε και το γεγονός ότι, παρά το μέγεθος της διοργάνωσης, δεν χρησιμοποιήθηκαν σε καμία εκδήλωση χορηγοί.

Από επιστημονική άποψη, ωστόσο, το Συνέδριο θα μπορούσε να είχε οργανωθεί με αρτιότερο τρόπο. Ένα μεγάλο μέρος του ήταν αφιερωμένο στη συζήτηση για την εξεύρεση νέου ρόλου των αρχειονόμων στο πλαίσιο της κοινωνίας της πληροφορίας και της πληροφορικής, με αποτέλεσμα οι παρουσιάσεις νέων ιδεών, νέων εφαρμογών και τάσεων στο χώρο της οργάνωσης αρχείων να αποδειχθούν σχεδόν ανύπαρκτες. Έτσι, το ενδιαφέρον εστιάστηκε στις παρουσιάσεις της αρχειακής πολιτικής κάποιων κρατών για τις οποίες δεν γνωρίζομε πολλά πράγματα (Κίνα, Λατινική Αμερική, Αφρική) στο συγκεκριμένο τομέα. Δυστυχώς, ελάχιστη αναφορά έγινε σε πολιτικού περιεχομένου αρχεία, και μία παρουσίαση ενός συνδέσμου Αρχείων ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και προσωπικοτήτων αναλώθηκε σε πολιτικές διαφωνίες για την εκλογή Προεδρείου...

Σημαντικό μειονέκτημα της οργάνωσης ήταν η μη ύπαρξη λίστας συμμετεχόντων, με αποτέλεσμα να καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής η εξεύρεση και επαφή με εκπροσώπους ομοειδών Αρχείων, ώστε να ανταλλάγουν απόψεις και εμπειρίες. Όσες επαφές έγιναν ήταν τυχαίες, με ανθρώπους που απλώς έτυχε να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι ή σε κοντινές θέσεις κατά τη διάρκεια των ολομελειών.

Ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις

Η Διευθύντρια των Γενικών Αρχείων των Ινδιών, το οποίο εδρεύει στη Σεβίλλη και περιέχει το αρχείο των αποικιών της Ισπανίας στην Αμερική (θεωρείται πρότυπο οργάνωσης «κλειστού» αρχείου μετά μάλιστα από φυσική καταστροφή), αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και στο ζήτημα της ηλεκτρονικής υπογραφής. Ως «ηλεκτρονική υπογραφή» ο-